

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-10-10
Besvaras senast
2015-11-02

Till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2015/16:59 Statliga bolag och Svenskt Näringsliv

Tidningen Arbetet har nyligen granskat statliga bolags kopplingar till Svenskt Näringsliv. Granskningen visar att flera verkställande direktörer för statliga bolag, exempelvis Vattenfall, SJ och Apoteket, sitter i styrelserna för Svenskt Näringsliv och dess organisationer, däribland Almega och Svensk Handel.

Svenskt Näringsliv och dess organisationer har bedrivit omfattande kampanjer mot regeringens politik, exempelvis vad gäller slopandet av ungdomsrabatten på anställningar och begränsningen av RUT- och ROT-avdrag. Arbetets granskning visar att de statliga bolagens direktörer, genom sitt aktiva engagemang i styrelserna för Svenskt Näringsliv och dess organisationer, motarbetar regeringen i dessa och flera andra frågor.

De statliga bolagens engagemang i Svenskt Näringsliv och dess organisationer har även uppmärksammats av fackförbundet ST. I en nyligen utgiven rapport har ST granskat de statliga bolagens koppling till Svenskt Näringsliv. Rapporten visar att de statliga företagen lägger enorma summor på avgifter till Svenskt Näringsliv. Enligt ST:s beräkningar bidrar de statliga bolagen med mellan 30 och 50 miljoner kronor per år till Svenskt Näringsliv.

Åtskilliga miljoner av de statliga bolagens avgifter till Svenskt Näringsliv går till arbetsgivarorganisationens kärnverksamhet – politiskt påverkansarbete och opinionsbildning. ST anser att det är orimligt att de statliga bolagen satsar resurser och vd-tid på att lägga sig i politiken. Enligt ST bör bolagen i stället fokusera på arbetsgivar- och partsrelaterade frågor inom ramen för en arbetsgivarorganisation som inte bedriver politisk opinionsbildning. ST kräver därför att de statliga bolagen lämnar Svenskt Näringsliv. De statliga bolagens medlemskap i Svenskt Näringsliv har även ifrågasatts av fackförbundet Sekos ordförande, som anser att samhällsägda företag bör uppträda neutralt.

Enligt uppgifter i Arbetet har närings- och innovationsministern ingenting emot att statliga bolag är medlemmar i Svenskt Näringsliv och att deras verkställande direktörer medverkar i arbetsgivarnas opinionsbildning gentemot regeringens politik. Näringsministern tycker tvärtom att det är positivt och självklart att de statliga direktörerna deltar i samhällsdebatten.

Mot bakgrund av det ovan anförda vill jag fråga närings- och innovationsministern följande:

1. Anser ministern att det är lämpligt att företrädare för statliga bolag sitter i styrelserna för Svenskt Näringsliv och dess organisationer och där, genom opinionsbildning, aktivt motarbetar regeringens politik?
2. Anser ministern att det är lämpligt att de statliga bolagen betalar mellan 30 och 50 miljoner kronor per år i avgifter till Svenskt Näringsliv samtidigt som Svenskt Näringsliv tar ställning i politiska frågor som står i strid med ägaren, statens, uppfattning?
3. Anser ministern att det är rimligt att statliga bolag, som arbetar på det allmännas uppdrag och ska vara opartiska, genom sitt medlemskap i Svenskt Näringsliv utmanar sin ägare i flera politiska sakfrågor?
4. Avser ministern att ta fram riktlinjer för de statliga bolagens opinionsbildning, i likhet med dem som finns för de statliga myndigheterna, i syfte att säkerställa att de statliga bolagen uppträder neutralt?

.....
Birger Lahti (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin